

Kattendijke in rep en roer

Niet vaak zal het zijn voorgekomen dat de bouw van een nieuw gemeentehuis voor zoveel commotie zorgde als destijds in Kattendijke. Dorpelings die in de pen klommen om het gemeentebestuur in onvervalste termen duidelijk te maken wat er in hun ogen mis was in de gemeente, raadsleden die elkaars bloed wel konden drinken, en een burgemeester die uiteindelijk opstapte: van dit alles was de voormalige gemeente Kattendijke een eeuw geleden getuige.

Van het begin af aan was het duidelijk dat het een strijd was tussen de twee kernen Wilhelminadorp en Kattendijke. Beide waren ervan overtuigd dat een gemeentehuis in 'hun' kern diende te staan. Tot ver in de negentiende eeuw was dit nooit een probleem geweest. Het gemeentehuis stond in Kattendijke, de oudste en grootste kern. Toen echter Wilhelminadorp sterk groeide en vanaf 1850 Kattendijke in bevolkingsaantal overtrof, werd het gemeentehuis naar Wilhelminadorp verplaatst. De Kattendijkenaren voelden zich gepasseerd en zonnen op wraak. Hun kans kwam in 1905, toen ze voor het eerst sinds jaren weer over een meerderheid in de gemeenteraad beschikten: van de zeven raadsleden waren er nu vier afkomstig uit de kern Kattendijke. In een petitie vroegen ze de gemeenteraad om een onmiddellijke verplaatsing van het gemeentehuis naar Kattendijke. De uitslag van de stemming liet zich gemakkelijk raden: vier leden stemden vóór verplaatsing en drie waren tegen. Wie denkt dat hiermee de zaak was beklonken, vergist zich. De raad kreeg een paar dagen later een nieuwe petitie, ditmaal uit Wilhelminadorp, waarin met klem werd aangedrongen op herroeping van het besluit. De gemeenteraad hield evenwel voet bij stuk, reden voor directeur Hanken van de Wilhelminapolder om in actie te komen. Hij beloofde de gemeente gratis

bouwgrond en een renteloos voorschot voor de financiering van het nieuwe gebouw, op voorwaarde dat het gemeentehuis in Wilhelminadorp bleef staan.

Kattendijke reageerde onmiddellijk. De in Engeland woonachtige ambachtsheer van Kattendijke, F.J.E. Baron Huyssen van Kattendijke, liet weten, dat hij de gemeente een rentevrije lening van f 3.000,- kon verstrekken als bijdrage in de bouwkosten, vooropgesteld dat het gemeentehuis in de kern Kattendijke kwam te staan.

Het voorstel van Hanken werd verworpen. Alles leek erop te wijzen dat de Kattendijkenaren hun zin kregen en dat de bouw van het gemeentehuis in hun dorp alleen nog maar een kwestie van tijd was. In april 1906 echter overleed onverwachts het uit Kattendijke afkomstige raadslid Staal. Tussentijdse verkiezingen waren nodig. De uitslag was een bittere pil voor de Kattendijkenaren en dan met name voor wethouder C. de Wilde die als geen ander voor de belangen van 'zijn' dorp streed. Niet de Kattendijkse kandidaat, maar de uit Wilhelminadorp afkomstige L. Vermaire werd met een nipte meerderheid gekozen. De verhoudingen in de raad waren nu omgekeerd: de 'polderianen' hadden een meerderheid. De Wilde toonde zich een slecht verliezer. Aangezien er volgens hem was geknoeid met de kiezerslijsten tekende hij bij Gedeputeerde Staten bezwaar aan tegen de toelating van het nieuwe raadslid. Toen GS hem in het ongelijk stelde, ging hij in beroep bij de Raad van State. Ook bij dit college kreeg hij echter nul op het rekest. De Wilde beseftte dat de strijd verloren was. Omdat hij en de twee andere vertegenwoordigers uit Kattendijke demonstratief de raadszaal verlieten, was de stemming over de locatie niet meer dan een farce. Het voorstel om het gemeentehuis in Wilhelminadorp te laten staan, werd 'unanien' aangenomen.

De Wilde trad af, enige tijd later gevolgd door de twee andere raadsleden uit Kattendijke.

Het gemeentehuis van de voormalige gemeente Kattendijke in Wilhelminadorp

Het besluit over de plaats van het gemeentehuis mocht dan zijn genomen, de woordenstrijd tussen Kattendijke en Wilhelminadorp bleef nog geruime tijd voortduren. In de Goesche Courant verschenen geregeld stukjes, waarin Kattendijkenaren hun frustraties afreagerden op de politici uit Wilhelminadorp, die steevast de 'dienaren' van de Wilhelminapolderdirectie werden genoemd. Niet zonder leedvermaak schreef een inwoner uit Kattendijke in 1908 dat hij wist waarom het niet erg wilde vlotten met de bouw van het nieuwe gemeentehuis, waarmee reeds twee jaar eerder was begonnen. De fundering deugde niet, de muren verzakten en tot overmaat van ramp was bij de bouw vergeten om een vaste trap naar de tweede verdieping te maken, waardoor de raadsleden gebruik moesten maken van een ladder aan de buitenkant! Een dergelijk ingezonden bericht leidde dan weer tot reacties uit Wilhelminadorp.

Pas na het vertrek van burgemeester Veltman in 1910 luwde de strijd en leek er een einde te zijn gekomen aan het gekis-sebis.

Albert L. Kort

